

זה הדבר

زوهدبره ZO HADEREKH

גליון 22, 8 ביוני 2011

הפגנת המונים בת"א להכרה בפלסטין בצד ישראל

מהלך חסר תקדים חיבר את הכוחות השפויים בחברה הישראלית.

בפשרה ולא רוצה יותר מלחמה. בנימין נתניהו לך על שלום או שתלך - קראה.

"אנחנו רוצים הקמת מדינה בלי גושים, שיהיו סרטן בגוף הפלסטיני" – אמרה **עאידה תומא-סלימאן**, עורכת היומון "אל אתיחד", בנאומה בהפגנה. היא תקפה את נתניהו על שהוא וממשלתו מעדיפים כיבוש על שלום. "הם רוצים שנרים ידיים ונאמין שאין פתרון ואין פרטנר. אך אנו משוכנעים שיש פתרון ויש עם מי לדבר".

ראמז ג'רייסי, ראש עיריית נצרת ויו"ר ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות, ציין, כי האוכלוסייה הערבית היא מרכיב בתהליך הפוליטי וחלק בלתי נפרד מהמאבק לשלום. נתניהו, אמר, הוא תופעה חולפת ואילו שוחרי השלום הם הדבר הקבוע. ג'רייסי הוקיע את הגזענות המתפשטת, וקרא להגנת המרחב הדמוקרטי.

הסופר **יהושע סובול** אמר בנאומו, כי חברי הקונגרס האמריקאי לא ישלמו את מחיר המלחמה הבאה. הוא הדגיש, כי כאשר נתניהו אמר לא לקווי '67, הוא אמר לא לשלום. סובול התריע, כי ממשלה משיחית מסכנת את קיום ישראל.

כן נשאו דברים בעצרת ח"כ **ינו אבסזדה** (קדימה) וח"כ **דניאל בן סימון** (העבודה).

ח"כ **מוחמד ברכה** יו"ר חד"ש, אמר לעיתונאים, כי זעקת ההמונים בתל אביב היא הקול השפוי בישראל. על העולם לדעת שיש קול אחר במדינה, המתנגד לממשלת הדמים של נתניהו. זו זעקת אמת נגד המשך הכיבוש והדיכוי, נגד מדיניות ההרפתקה של ממשלת נתניהו, ברק וליברמן באזור ולמען עתיד של שלום לדורות הבאים.

דגן קורא לאמץ את היוזמה הסעודית

מאיר דגן, ראש המוסד לשעבר, קרא בהופעתו באוניברסיטת ת"א (1.6): "צריכה להיות יוזמה ישראלית מול הפלסטינים. אין לנו דרך אחרת, ולא בגלל שהם עומדים בראש מעייני, אלא בגלל טובתה של מדינת ישראל והרצון שלי להבטיח את קיומה... צריך לאמץ את היוזמה הסעודית... המשך השיתוק המדיני עלול להוביל לבעיות קשות". על עמדותיו הריאליסטיות של דגן, ששמו יצא דווקא כנגד מדיני, ר' במאמר בעמוד 3 בגיליון זה.

"נתניהו התפטר, השלום שווה יותר", "שתי מדינות, ישראל ופלסטין" – קראו כ-20 אלף מפגינים, יהודים וערבים, שצעדו במרכז ת"א במוצ"ש, 4 ביוני, בהפגנת ההכרה והשלום. ההפגנה ההמונית החלה בכיכר רבין, עברה ליד דיזינגוף סנטר, והסתיימה בעצרת ברחבת מוזיאון ת"א.

ההפגנה והעצרת היו מהלך פוליטי חסר תקדים, לו חברו הכוחות השפויים בחברה הישראלית, התובעים מהממשלה להכיר במדינה הפלסטינית בגבולות 1967, שבירתה ירושלים המזרחית, ולמונע אסון מלחמתי. עם המארגנים נמנו: המפלגה הקומוניסטית הישראלית וחד"ש, מפלגת העבודה, מרצ, קבוצת "דרך" בקדימה, תנועת שלום עכשיו, לוחמים לשלום, גוש שלום ועוד ארגונים רבים.

הסיסמה המרכזית של ההפגנה הייתה – "לא לנתניהו, כן למדינה פלסטינית". בנוסף הניף כל אחד מהארגונים דגלים וסיסמאות, התואמים את מסריו. בלטו בהפגנה מאות השלטים האדומים של חד"ש, שעליהם נכתב: "67, מדינה פלסטינית בצד מדינת ישראל", תזמורת ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי והדגלים האדומים.

העצרת בסיום ההפגנה עמדה בסימן האזהרה מפני מלחמה חדשה, שמכינה ממשלת נתניהו, ובקריאה לממשלה להצטרף בספטמבר להכרה במדינה פלסטינית עצמאית בגבולות 1967.

ח"כ **דב חנין** (חד"ש) אמר בנאומו, כי המלחמה הבאה אינה גזירה משמיים. אירועי החודשים האחרונים הראו בצורה ברורה, שאם לא נתקדם לשלום – נידרדר לחורבן. חנין הדגיש את ההיתכנות של הסריט אחר: ממשלת ישראל מכירה במדינה פלסטינית בקווי '67, שתי בירות בירושלים, פתרון צודק של הבעיה הקשה של הפליטים. מימוש התסריט הזה יבטיח ששני העמים משתחררים מהכיבוש, ישיג תמיכה בינלאומית, ויעורר התלהבות באיזור ותקווה חדשה גם בישראל. התסריט הזה חיוני ואפשרי.

ח"כ **זהבה גלאון** (מרצ) אמרה, כי "שטחים ניתן להחזיר אבל הרוגים לא". היא האשימה את הממשלה בחקיקה של חוקים גזעניים ומפלים ובהרחבת ההתנחלויות, וקראה לראש הממשלה להכיר במדינה פלסטינית. הציבור תומך

תנאי נתניהו – "נון סטרטר" ברור

התנאים שנתניהו הציב בנאומו בוואשינגטון לתהליך השלום הם "נון-סטרטר" מוחלט – הדגיש ח"כ דב חנין, בנמקו (30.5) את הצעת אי-האמון בממשלה שהגישה סיעת חד"ש. חנין הוסיף, כי אין פלסטיני בעולם שיקבל אותם; אין מדינה ערבית שתתמוך בהם; אין איש באירופה שיתייחס אליהם ברצינות. נתניהו הציג גיבוב של תנאים בלתי-מציאותיים, הקובר את התהליך המדיני עם הפלסטינים. התועלת היחידה בנאומו של נתניהו היא, שהוא נחשף במערומי מדיניותו: נתניהו הוכיח באופן ברור, שהוא איננו פרטנר לשלום ולא רוצה להיות פרטנר לשלום. מבחינה זאת, נאום נתניהו עשה שירות גדול לדיון הפוליטי בישראל. נופצו האשליות, שהנה, מאחורי הקלעים, מתבשל משהו הדומה להסדר מדיני. וכאשר המסכות הוסרו הסתבר, כי נתניהו מכין את הציבור בארץ ובעולם לעימות הבא. בהיעדר תהליך מדיני, אנחנו צפויים להידרדרות למלחמה חדשה, שעלולה להגיע לכל בית בישראל.

הסדר ישראלי-פלסטיני אפשרי, ציין חנין, אך רק על בסיס שתי מדינות ושתי בירות בירושלים. קווי 67' ופתרון צודק של בעיית הפליטים הם הבסיס היחיד להסדר אמיתי, ולהסדר כזה אפשר להגיע. הכרה של ישראל במדינה פלסטינית בעצרת האו"ם – תהיה צעד בכיוון הנכון.

בדיון על הצעות אי-האמון ציין ח"כ מוחמד ברכה (חד"ש), כי נתניהו זכה לקבלת פנים נלהבת בקונגרס של ארה"ב, משום שהוא ממלא אחר הוראותיה ושומר על האינטרסים הגלובליים שלה. אך עמי האזור כולם, לרבות פלסטינים וישראלים, לא רוצים לא למות ולא להמית בשירות ארצות-הברית.

נתניהו מוביל את האזור כולו, כולל את אזרחי ישראל, להתנגשות נוראה. ההיסטוריה החדשה אינה יכולה לקבל מציאות של עם כמו העם הפלסטיני, המנושל מאדמתו, מחירותו ומזכויותיו. לכן בסופו של תהליך, העם הפלסטיני ישיג את מדינתו העצמאית. אנו, אזרחי ישראל, הערבים והיהודים, נאמר לא לנתניהו וכן לחיים; נאמר לא להתנחלויות וכן למדינה הפלסטינית.

הבניה החדשה במזרח ירושלים

בדיון בבנייה בירושלים המזרחית (1.6), הדגיש ח"כ מוחמד ברכה, שזה הזוי שמדינה מהללת את כיבושה ומציינת את יום הכיבוש כיום חג.

ב-1967, כשנכבשה ירושלים המזרחית, התחיל תהליך נוסף של חחרפת העימות הישראלי-פלסטיני, שהתחיל עוד לפני שקמה מדינת ישראל, והעם הפלסטיני הפך ברובו לפליטים. בתנאים של היום, הגבולות של ה-4 ביוני 1967 הפכו לסיכוי לשלום. אך הממסד בישראל מתכחש לאפשרות זו. על אף שמדינת ישראל קמה על 78% מהשטח של פלשתינה המנדטורית, הממסד הישראלי מציעה להתחלק ב-22% שנותרו. זו דרישה בלתי-מציאותית.

פינוי ההתנחלויות הוא חלק מההסדר המדיני. לכן מה שחשוב הוא, כי ברגע האמת של הפינוי, לא יחזור הממסד על הפרקטיקה של ימית. ואז, לפחות, הבתים בהתנחלויות יהיו מעין פיצוי לפלסטינים על שנות הכיבוש.

העלאת שכר המינימום

בדיון בקריאה ראשונה (30.5) בהוראת שעה בדבר העלאת שכר המינימום, הציע ח"כ מוחמד ברכה לשמור על העיקרון, ששכר המינימום הוא בשיעור מסוים מהשכר הממוצע במשק. לפי הצעת חד"ש, שכר המינימום ייקבע בשיעור של 60% מהשכר הממוצע במשק.

במחצית הראשונה של 2007, עלה שכר המינימום ל-3,850 שקלים, והשכר הממוצע היה אז 6,840 שקלים. מכאן, ששכר המינימום היה אז 56% מהשכר הממוצע. כיום, שכר המינימום הוא 3,890 שקלים, ולפי הוראת השעה המוצעת, הוא יועלה ל-4,100 שקלים. אבל השכר הממוצע כיום הוא 8,420 שקלים. מכאן, שגם לאחר ההעלאה, שכר המינימום יהיה 49% מהשכר הממוצע, לעומת 56% ב-2007.

בעיה חשובה נוספת היא אי-אכיפתו של חוק שכר מינימום. לכך אחראיות הממשלה, שאינה מציבה די פקחים ואינה מעמידה לדין מעבידים מפרי חוק; וגם הבגידה של הנהגת ההסתדרות, שלפעמים חותמת על הסכמים של שחיקת שכר ושל השהיה בהעלאת שכר המינימום, במקום לעמוד לצד השכירים.

שערויית מחירי הביצים והחלב

בדיון על ההעלאות האחרונות במחירי הביצים והחלב (31.5), ציין ח"כ עפו אגבאריה (חד"ש), כי כשליש מהאוכלוסייה בישראל חיה מתחת לקו העוני, ובקרב האוכלוסייה הערבית – מחצית. ודווקא באוכלוסייה זו נפגעים מההעלאה הנמשכת במחירים של מוצרי היסוד. התייקרות המזון מאלצת משפחות אלה לוותר על טיול שנתי של בית הספר ואפילו על תרופות.

הרחבת סמכות החיפוש של שוטר

בדיון בקריאה ראשונה בהצעת חוק המרחיבה את סמכות השוטר לערוך חיפוש, ציין ח"כ דב חנין שזו פגיעה נוספת בזכויות האזרח. גם היום, כאשר קיים חשד, שוטר רשאי לחפש על גופו של אדם. הצעת החוק החדשה מוותרת על יסוד החשד, ובמילים אחרות - הופכת את כולנו לחשודים. אך אזרחי ישראל אינם חשודים ולא צריכים להתפס כחשודים.

ההקצנה הגדולה הזאת, הנותנת לשוטרים סמכויות, במקומות מוגדרים, לבצע חיפושים בגוף באופן שאיננו מתקשר לחשד ספציפי – זו חקיקה שאיננה מתאימה למדינה דמוקרטית, ולכן חשוב להתנגד להצעת החוק.

במשרד החינוך ויתרו על דמוקרטיה

על רוחות מדאגנות המגיעות מכיוונו של משרד החינוך התריע ח"כ דב חנין בהצעה לסדר היום (1.6). כך, למשל, החליט שר החינוך על הפסקת כהונתו של יו"ר ועדת המקצוע באזרחות, פרופ' ידידיה שטרן, רק משום שהוא מתווה חינוך לערכים דמוקרטיים ולחשיבה ביקורתית. המהלך האחרון באותו כיוון הוא הרעיון שתלמידים יאמצו אנדרטאות וחלקות קברים של חללי מלחמות. חנין הדגיש, כי תפקידה של המדינה לטפח חלקות חללים, ואנחנו לא צריכים לחנך את הנערים ואת הילדים שלנו על קברים.

מעוניין/נת לקבל הביתה את "זו הדרך"?

שלחו שם וכתובת אל: info@maki.org.il המשלוח ללא תשלום. תרומות לפקודת מק"י, ת"ד 26205, ת"א 61261, יתקבלו בברכה.

נתניהו וברק – איום קיומי

מאיר דגן מתריע מפני התקפה ישראלית, שתצית מלחמה אזרית קשה.

מאת תמר גוז'נסקי

מאיר אורן, הפרשן לענייני ביטחון של עיתון "הארץ", כתב ממש ביום בו נשא דגן את נבואת הזעם שלו (1.6), כי ישראל תנסה להפציץ את אירן עוד הקיץ, תוך תיאום עם צבא ארה"ב, כדי להסיט את תשומת הלב מהכרזת המדינה הפלסטינית הצפויה בספטמבר. אורן הדגיש:

"המסקנה היא, שבין סוף יוני לסוף ספטמבר, גדולה במיוחד הסכנה שנתניהו וברק יחתרו למחטף אירני, גם כדי להסיט מראש סדר היום את הנושא הפלסטיני. כמו שהבהיר בית המשפט העליון לפרקליטי משה קצב, יש תוכניות לחופשת קיץ העלולות להתבטל".

המועד שבו נוקב מאיר אורן – הקיץ הקרוב, מתכתב עם תחזית שפרסם הפרשן האמריקאי ג'פרי גולדברג בירחון "אטלנטיק" (גיליון ספטמבר 2010), על בסיס שיחות עם עשרות בכירים ישראלים. גולדברג העריך לפני כעשרה חודשים, כי התקפה ישראלית על מתקני גרעין באירן תתרחש תוך שנה, ולפי הבנתו - אפילו ללא אור ירוק מארצות-הברית.

אין ספק, כי הרעיון, שנתניהו או בכיכביו לגביו, של מלחמה באירן, עלה בשיחות שהוא קיים עם הנשיא אובאמה לאחרונה. הרי נתניהו חזר על עמדתו לגבי אירן גם בהופעותיו הפומביות. ואולי עמדה שונה בנושא, שהביע אובאמה (בשל שיקולי כדאיות ונחוחות שלו), הייתה אחד הגורמים לעימות ביניהם.

בכל מקרה עדיין זכור, כי ברק ונתניהו, שמאסו כנראה בעצותיהם של דגן ואשכנזי, ניסו לקדם לתפקיד הרמטכ"ל את יואב גלנט, שנתן ביטוי לתמיכתו בהתקפה צבאית על אירן. אך גלנט, כידוע, הסתבך בפרשת קרקעות במושב בו הוא מתגורר, ולכן מונה לרמטכ"ל בני גנץ, שבינתיים לא נתן ביטוי פומבי לעמדתו לגבי הרפתקת מלחמה נגד אירן.

המשמעות המדינית

ככל שמומחש בידודה המדיני הגובר של ישראל בעולם, מתחפר השילוש הלא-קדוש של נתניהו, ברק וליברמן, יחד עם כל מרכיבי הקואליציה, בעמדה של: "סוף-סוף, העולם כולו נגדנו, ולכן לא צריך להתחשב בו".

ברק, שכבר יזם מלחמה או שתיים וטבע את המושג ההרסני "אין עם מי לדבר", רואה במלחמה נגד אירן, שהוא יזום וינהל, הזדמנות גם לרווח פוליטי אישי נוכח קריסתו בסקרים. לליברמן יש עניין להיות שותף למהלך שידחה עוד יותר את העמדתו לדין. ונתניהו, כמו נתניהו, רואה עצמו כיהושע בן נון מודרני, המשרטט את גבולות ההבטחה ומארגן את האזור (השנוא עליו) מחדש.

ח"כ דב חנין (חד"ש), בתגובתו (2.6) לדברי הביקורת הקשים של מאיר דגן, אמר:

"אזהרת ראשי מערכות הביטחון מפני מלחמה חדשה, העלולה להמיט חורבן על ישראל, היא במקומה. ההתפתחויות בחודשים האחרונים באזור מוכיחות, שבמזרח-התיכון לא יימשך הסטטוס קוו. ולכן, החלופה לתהליך שלום איננה קיפאון מדיני אלא הידרדרות למלחמה".

הזחיחות הוואשינגטונית של ראש הממשלה נתניהו ממשיכה להנחות אותו גם בהופעותיו הפומביות בירושלים וברחבי ישראל. אך נדמה, כי אפילו הדי התשוואות התכופות בקונגרס האמריקאי אינם מונעים ממנו לשמוע את אמירותיו של מאיר דגן, שעמד עד לפני שישה חודשים בראש המוסד. בתחילת מאי אמר מאיר דגן, כי התקפה על אירן היא הדבר המטופש ביותר ששמע. הכרזה זו הניבה תנועת ביטול מצד לשכת ראש הממשלה. ועל כך הגיב דגן בפירוט רב יותר של אזהרתו (בהופעה באוניברסיטת ת"א, 1.6):

"חשוב לי להביע את דעתי. אני לא מוכן שיהיה על מצפוני מה שקרה ב-73'. הוויכוח הוא סביב דרכי הטיפול באיום האירני. יש לבחון כל אלטרנטיבה ואמצעי אחר מלבד מלחמה". ובהמשך:

"חשוב לדעת מה התוצאות של תקיפה באירן, מה יקרה יום אחריה, ובאיזו מציאות בינלאומית ישראל תמצא את עצמה. ההשלכה של תקיפה היא כניסה למלחמה אזרית. ואז כמו ידך אתה מספק את התירוץ הטוב להמשיך את תוכנית הגרעין. מכיוון שהאירנים יטענו: 'אנחנו הותקפנו על ידי מדינה שעל פי עיתונות זרה יש לה יכולת גרעינית מלחמתית, וכרגע אין לי ברירה ואני חייב להתגונן בפני מדינה שיש לה יכולות אסטרטגיות' – תירוץ חד-ערכי בשבילם לעבור לתוכנית גרעינית גדולה. צריך לדעת, שהמלחמה לא תהיה מול אירן בלבד, אלא מלחמה אזרית בהשתתפות סוריה – אם נצטרך לתקוף יעדי חיזבאללה בשטחם. האתגר האזורי שתעמוד מולו ישראל יהיה בלתי נסבל... מבחינת יכולת האש שלהם (- של חיזבאללה), הם מכסים את כל שטח ישראל, ולא תהיה הבחנה בין מטרות אזרחיות לצבאיות. אם אתה נכנס למלחמה, אך לא יודע איך תצא ממנה".

ומסקנתו:

"אני ממליץ לראש הממשלה לא לקבל החלטה לתקוף". דגן, גם בהתערותו מפני מלחמה נגד אירן, מדבר בלשון מערכת הביון, שבתוכה צמח. הוא אינו מספק ניתוחים מדיניים יסודיים, הוא אינו שולל עקרונית מלחמה נגד אירן וכל מלחמה אחרת, אלא מדגיש את הסכנות שבמבצע צבאי בתנאים הנוכחיים ואת המחיר שעלולה לשלם האוכלוסייה האזרחית. עצם הקישור שעושה דגן בין המשמעות של מלחמה נגד אירן לבין מלחמת אוקטובר 1973 נועד להמחיש את חוסר התוחלת שבה, מצד אחד, ואת המחיר הגבוה, שהיא תגבה, מצד שני.

האם הסכנה מוחשית?

מאיר דגן גם מסמן את האחראים לרקמת המזימה של מלחמה באירן, למרות האזהרות המושמעות:

"החלטתי לדבר, כי כשהייתי בתפקיד, אני, דיסקין (- ראש השב"כ) ואשכנזי (- הרמטכ"ל) יכולנו לבלום כל הרפתקה מסוכנת. עכשיו אני חושש שאין מי שיעצור את ביבי וברק" ("ידיעות אחרונות", 3.6).

עובדים מנהלים מפעלים בוונצואלה

שיפור בתנאים הסוציאליים ובהכשרה המקצועית.

הפגנות ענק ביוון נגד הממשלה

במהלך השבוע שעבר הפגינו מאות אלפי אזרחים בכיכר סינטגמה שבמרכז אתונה נגד תוכניות הצנע, שמתכננת הממשלה הסוציאליסטית בלחץ קרן המטבע הבינלאומית וראשי האיחוד האירופי. במקביל נערכו שבתות רבות בכל המגזרים, ובעיקר בחברות הממשלתיות העומדות בפני הפרטה. במהלך ההפגנות, השתלטו מפגינים קומוניסטים (3.6) על בניין משרד האוצר באתונה ותלו שלט ענק הקורא לשביתה כללית.

מסתבר, כי הצעדים החריפים שנקטו עד כה לא פתרו את בעיית חובות החוץ של יוון, אך פגעו קשות ברמת החיים של העובדים ובזכויותיהם. כמה מפלגות, וביניהן המפלגה הקומוניסטית ומערך השמאל הרדיקלי, מתנגדות למדיניות הניאו-ליברלית החריפה של הממשלה.

קרן המטבע והבנק האירופי המרכזי מתנים העברת חבילת סיוע נוספת ליוון בסך 65 מיליארד אירו, בקיצוצים נוספים בתקציב הממלכתי וכן בהפרטה מואצת של הנמלים הגדולים, חברת החשמל, חברת התקשורת הלאומית, מפעל הפיס ונכסים רבים נוספים שבבעלות המדינה.

העיתון הגרמני הנפוץ "בילד" מסר, כי סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב צופה הפיכה צבאית ביוון, אם המרד העממי והפועלי נגד המדיניות הניאו-ליברלית לא יירגע. לפי ה-CIA, הממשלה והמשרה ביוון איבדו שליטה על הרחוב, ורק כוחות צבא בשלטון יוכלו להשליט סדר.

"שחררנו את מילאנו מהפאשיזם"

הממשלה האיטלקית הימנית ספגה הפסד צורב בבחירות, שנערכו בשבוע שעבר, באחד ממוקדי הכוח העיקריים שלה - העיר מילאנו. ראש העיר, לטיציה מוראטי, הנמנית עם מפלגת "החירות" שבראשות ראש הממשלה סילביו ברלוסקוני, הפסידה למועמד השמאל, ג'וליאנו פיספיה, שזכה ב-55% מהקולות. בכך באו לקצן 18 שנים, בהן שלטה קואליציית הימין בעיר. מילאנו היא אחת הערים המרכזיות באיטליה ובירת הצפון. ההפסד במילאנו - מפלה קשה לברלוסקוני, שהטיל בשבועות האחרונים את מלוא כובד משקלו בניסיון לבלום את ההידרדרות בפופולאריות שלו.

קואליציית הימין ספגה הפסדים גם בערים גדולות נוספות: טורינו, בולוניה, קליארי, נוברה, טריאסט ונאפולי. מועמד השמאל בנאפולי ניצח עם 67% מקולות הבוחרים - לראשונה מזה שלוש מערכות בחירות עירוניות. אגב, לתושבי נאפולי הבטיח ברלוסקוני להוריד את רמת האבטלה ולשים קץ למשבר האשפה המתמשך...

בפיספיה, ראש העיר החדש של מילאנו, תומכת קואליציה של מפלגות שמאל, ובייחוד המפלגה "שמאל, סביבה וחירות", שהקימו פעילים קומוניסטים לשעבר. עם בחירתו אמר פיספיה להמונים שהתכנסו כדי לחגוג את נצחונם: "שחררנו את מילאנו מהפאשיזם". הקהל קרא קריאות נגד הפאשיזם ושר שירי מאבק האנטי-פאשיסטיים, וביניהם - "בנדיירה רוסה" ו"בלה צ'או".

מועצת ניהול כללית של העובדים נבחרה לאחרונה בחברת הנייר אינופאל (Invepal) בוונצואלה. מאורע זה הוא שיאו של מהלך ארגוני, הנמשך מאז 2005, שנועד לארגן מחדש את העבודה בחברה. מטרת המודל הארגוני החדש היא - להחליף את המבנים הניהוליים הקפיטליסטיים, שהדירו עובדים מתהליכי קבלת החלטות, ולסייע במעבר לסוציאליזם על-ידי שילובם בניהול התעשייה. במסגרת המודל החדש, נציגים ממועצות העובדים השונות משתתפים באופן דמוקרטי בדיונים ובקבלת ההחלטות. "באמצעות מועצת הניהול הכללית, העובדים מעורבים ישירות בקבלת כל ההחלטות" - אומר **פרנסיקו פרגוסה**, דובר המועצה.

חברת אינופאל ראשיתה בחברה פרטית, שפשטה את הרגל ב-2004. כשנה לאחר מכן, ממשלת ונצואלה הפעילה מחדש את החברה, בשיתוף עם העובדים.

כפועל יוצא של השקפת העולם החברתית של העובדים ומועצתם, לקחה על עצמה מועצת הניהול את האחריות לשלב את עובדי החברה בעבודה התנדבותית בקהילה. "אנו משתתפים באופן מתמיד בעבודות ציבוריות שונות לשיקום ולשיפור פני השכונות, בתי-הספר ומוסדות ציבוריים אחרים" - אומר פרגוסה.

מנכ"ל החברה, **עומר מררו**, הדגיש, כי באמצעות הדגם הניהולי החדש, עובדי החברה לקחו חלק בעיצוב תוכנית הפיתוח האסטרטגית לשנים 2011-2015. "למודל החדש יש שלוש מטרות עיקריות, והן: חיזוקו של דגם הניהול הסוציאליסטי, אספקת מוצרי החברה באופן שיאפשר לצרכנים שזקוקים להם לרכוש אותם, וניהול הייצור בצורה המתחשבת בשיקול הסביבתי" - אמר מררו.

אחד היתרונות של הדגם הניהולי החדש הוא, שהעובדים עצמם מקבלים החלטות על הפניית משאבי החברה לטובת סיפוק צרכיהם, לדוגמה - בתחום הבריאות. **אברהם מורילו**, חבר בוועדת הבריאות, הדגיש את ההטבות הרפואיות, להן זכאים כיום העובדים, ובכלל זה בדיקות עיניים, שאיפשרו לעובדים רבים לעבור ניתוחים ולקבל זוגות משקפיים המותאמים עבורם. לדבריו, ועדת הבריאות פועלת כיום, כדי להכניס שירותים רפואיים נוספים לתוך המרפאות שבמפעלי החברה, כדוגמת שירותי רפואת שיניים וצילומי רנטגן. צעדים אלו יסייעו להבטיח לעובדים אפשרות לקבל טיפול רפואי הולם כחלק מתנאי עבודתם.

שיפור נוסף בתנאי העבודה מתבטא בהליך החדש להכשרה מקצועית, שנעשה בשיתוף עם אוניברסיטת העובדים הבוליבאריאנית ע"ש חסוס ריברו.

"במפעל קפיטליסטי, כל מה שמצופה מעובד הוא לסיים את יום עבודתו, ואין הוא יכול לסמוך על כך, שיקבל הכשרה מקצועית כלשהי. להבדיל, אצלנו ניתנות לעובדים אפשרויות ללמוד בקורסים מקצועיים ולקבל תעודות המעידות על השכלה, ובכך לא רק לשפר את איכות עבודתו של העובד, אלא גם לתרום לצמיחתו ולהתפתחותו" - אמר מורילו.

(תמצית רשימה באתר Znet)

"אני מזמינה אותך אלי הביתה אדוני השר, שתראה איך הילדים שלי גדלים" - צעקה לעברו אחת התושבות. "אני אם חד-הורית ואת פיסת הלחם אתם מנסים לגזול. זו בושה וחרפה".

אהרון מדואל, מזכיר ועד שכונת כפר שלם וחבר מועצת העיר (בסיעת "עיר לכולנו"), שהוא ממובילי המאבק, אמר לעיתונאים: "הסבלנות שלנו נגמרה וחברת 'חלמיש' העירונית מתנהלת ברשע בכפר שלם, ומקבלת גיבוי מלא של שר השיכון האנטי-חברתי. אנו דורשים ממנו לעצור לאלתר את התביעות המשפטיות נגד משפחות קשות-יום וותיקות בכפר שלם, שהורסות את חייהן".

ח"כ רב חנין (חד"ש), שגיבש הצעת חוק המגינה על זכויות תושבי כפר שלם, קרא לשר אטיאס להיפגש עם התושבים. לדברי ח"כ חנין, "התנהלות הרשויות בנושא כפר שלם מחפירה. גורל קורת הגג של המשפחות אינו יכול להידחות כאילו מדובר בהחלטות מינהליות. זהו נושא שכל כנסת ישראל וממשלתה צריכים להתאחד סביבו".

נשים מצטרפות לאיגודים מקצועיים

למעלה מ-100 נשים צעירות מ-23 מדינות, התכנסו לאחרונה באמסטרדם, כדי לתכנן את השלבים הבאים של קמפיין בינלאומי, שמטרתו לייצע מקבלי החלטות בדבר הנושאים, המשפיעים על חייהן של נשים צעירות במקומות העבודה, וכן לעודד התאגדות מקצועית בקרב העובדות.

הכנס, שנמשך ארבעה ימים, אורגן על-ידי הקונפדרציה הבינלאומית של האיגודים המקצועיים (ITUC), המאגדת 305 איגודים מקצועיים (וביניהם - ההסתדרות), המייצגים יחד 175 מיליון עובדים ברחבי העולם.

"השפעותיו החיוביות של הקמפיין, 'החלטות לחיים' שמו, כבר ניכרות לעין" - אומרת שראן בורו, המזכירה הכללית של הקונפדרציה. "אלפי נשים צעירות מצטרפות לאיגודים מקצועיים בזכות קמפיין זה, שכן הוא הצליח להראות להן, שחברות באיגוד מקצועי משפרת את הסיכויים לקבל שכר גבוה יותר ותנאי עבודה טובים יותר". היא הוסיפה כי באינדונזיה, כ-15,000 נשים צעירות הצטרפו לאחרונה לאיגודים המקצועיים.

מטרתו של קמפיין "החלטות לחיים" היא לא רק לסייע לנשים צעירות להתגבר על קשייהן במקומות העבודה, אלא גם לקדם שינוי באיגודים המקצועיים, על מנת לעזור להם לטפל בצורה טובה יותר בבעיותיהן של העובדות. בין הבעיות הייחודיות, איתן מתמודדות נשים צעירות במקומות העבודה, ניתן למנות - שכר נמוך יותר מזה של גברים, היעדר ביטחון תעסוקתי, הטרדה מינית, פיטורים עקב היריון, וכן היעדר יכולת להשפיע בתוך האיגודים המקצועיים עצמם.

לפי נתוני הקונפדרציה, שיעור האבטלה בקרב נשים, לפני תחילת המשבר הכלכלי הנוכחי, עמד על 13.2%, לעומת 12.9% בקרב גברים. אולם כעת, דחף המשבר הכלכלי עוד ועוד נשים למעגל מחפשי העבודה. "אנו מתמודדים עם 205 מיליון מובטלות ומובטלים ברחבי העולם המחפשים עבודה", אמרה בורו, והוסיפה: "לפי הערכות, עוד 45 מיליון צעירות וצעירים יצטרפו מדי שנה למספר זה". לדבריה, על מנת להתמודד עם בעיית האבטלה, דרושות עוד משרות בשכר ובתנאים הוגנים.

דמוקרטיה

מאת יוסי סגול

בנאומו מול חברי הקונגרס טען נתניהו, כי רק במדינת ישראל נהנים האזרחים הערבים מדמוקרטיה, וזאת בניגוד למצב האזרחים במדינות הערביות השכנות. אמנם נכון שבמדינת ישראל שמורה לאזרחים הערבים הזכות לבחור ולהיבחר, אבל בחירות יש גם במדינות ערביות. לכן אמירתו של נתניהו מעלה כמה שאלות.

שאלת זכויותיהם האזרחיות של הערבים, אזרחי ישראל, לא קשורה לוויכוח לגבי ההחלטה בעצרת האו"ם בדבר הכרה במדינה פלסטינית בספטמבר הקרוב. אם נתניהו מנסה לרמוז, כי כמו שלדעתו לערבים טוב יותר בישראל, ולכן אולי כדאי גם לפלסטינים להישאר תחת שלטון ישראל - כישלוננו מובטח. שום עם אינו מוכן לוותר על ריבונות למען טובות הנאה, ובוודאי הפלסטינים, החיים כבר 44 שנים תחת כיבוש ישראלי.

כיום, למרבה השמחה, במדינות המערב נהוגה דמוקרטיה ברמה כזאת או אחרת. במדינות הערביות אכן אין דמוקרטיה במלוא מובן המלה. אבל לא ניתן לטעון, שיש בהן התעלמות גמורה מרצון האזרחים. בחודשים האחרונים, החליפו ההמונים את השליטים בתוניסיה ובמצרים, ומתקיימים מאבקים בתימן, בלוב ובסוריה. למרות הקשיים, העם במדינות הערביות מצליח להגיד את דברו. לכן לא ניתן לטעון, שאין פתרון פה להמונים במדינות הערביות.

מעבר לכך, קשה להבין, כיצד ניתן לטעון שישאלה היא גן עדן דמוקרטי לערבים, כאשר אפילו לפי נתונים רשמיים הערבים מופלים לרעה בקבלה לעבודה, בשכר, בתנאים במערכת החינוך, בתקציבים, בשיעור העניים ועוד. הדמוקרטיה הישראלית כורעת תחת הנטל של חוקים גזעניים הנחקקים חדשות לבקרים.

חשוב להזכיר גם את שאירע בתקופת אוסלו. נתניהו וחבריו טענו ללא הרף, כי לרבין אין זכות לבצע את מדיניותו, משום שאין לו "רוב יהודי" בכנסת. כך שמבחינת נתניהו, לערבים אולי מותר להצביע בבחירות, אבל אסור להם להשפיע בהכרעות מדיניות.

בעת נאומו של נתניהו, חברי הקונגרס האמריקאי קמו ומחאו כף עשרות פעמים. אך שום חבר פרלמנט ערבי, לא ברמאללה ולא בירושלים, לא מחא כף אפילו פעם אחת. כאשר מדינה מפעילה משטר כיבוש כלפי ערבים-פלסטינים בצד אחד של הגדר, לא תשרור דמוקרטיה בצדה השני.

הזעם של כפר שלם והשר אטיאס

שר השיכון, אריאל אטיאס, היה יעד למחאה חריפה של עשרות תושבי שכונת כפר שלם בדרום תל-אביב, שיצאו נגדו במהלך כנס בנושא דיור ציבורי, שנערך באוניברסיטת ת"א (30.5). נאומו של השר אטיאס נקטע במחאות קולניות של תושבים מכפר שלם, הזועמים על שהממשלה טרם מצאה פתרון למצוקת הדיור שלהם. כבר שנים, שסכנת פינוי מרחפת מעל ראשיהן של מאות ממשפחות השכונה.

תושבים הטיחו בשר השיכון, שאינו מתייחס לבעיותיהם ואינו נפגש איתם, על אף בקשותיהם. לאחר דקות ארוכות של מבוכה נאלץ השר לרדת מהבימה.

עובדי ניסן בשדרות הפגינו נגד סגירתו

איש, וכי עובד שיחליף מקום עבודה בתחומי המפעל ישמרו לו על דרגתו ועל רמת שכרו.

דבורה פרץ, חברת ועד העובדים במפעל, סיפרה, כי ההנהלה ניסתה לפטר עובדים ממש לפני שהם אמורים לקבל קביעות במפעל, וציינה כי זו הייתה תבנית שחזרה על עצמה.

ישיבה חרדית בלב שכונה ערבית

עיריית רמלה החליטה להקצות מבנה ציבורי לטובת ישיבה חרדית בלב שכונה ערבית. בהתייחסו להחלטה, התריע ד"ר **עוני כחיל**, חבר הוועד המרכזי של מק"י ומפעילי חד"ש בעיר, כי "הכתובת כתובה על הקיר. חייבים לבטל את ההחלטה".

במרכז ההחלטה, העלולה להעלות את האוכלוסייה היהודית והערבית ברמלה על מסלול התנגשות, עומד מבנה, השוכן בפינת הרחובות שמשון הגיבור וביאליק, ממש מול סניף מק"י בעיר. במבנה פעלה בעבר מחלקת ההנדסה של העירייה. לפני שנתיים הוחלט, שיפעל בו מתנ"ס או בית ספר של העמותה האורתודוקסית, שישרתו את התושבים הערבים. אלא שבישיבת מועצת העיר האחרונה, הוחלט לבטל את התוכנית בנימוק "שהעמותה בנתה מבנה העונה לצרכיה מבחינת מספר הכיתות, וכיוון שהמבנה נדרש לצרכים קהילתיים של העירייה". בישיבה נקבע שהמבנה, הנמצא בלב השכונה הערבית אלג'מל, יוקצה לטובת ישיבת שעלבים, שתפעיל במקום בית מדרש

בתגובה להחלטת מועצת העיר, התכנסו חברי המועצה הערבים והוועדה העממית של ערביי רמלה ופנו בדרישה לעירייה לחזור בה מהחלטתה. אם זה לא יקרה, הם מתכוונים לפנות לערכאות משפטיות ואף שוקלים לעזוב את הקואליציה העירונית. "המהלך מכעיס אותנו מאוד", אומר כחיל.

מפגש מורים נגד הפרטת החינוך

מפגש מורים נגד הפרטת מערכת החינוך יתקיים ביום ד', 22 ביוני, בשעה 20.30 בתיכון הניסויי, רח' רבי עקיבא 5, ירושלים. דובר קבוצת המורים מסר, כי בשנים האחרונות מתבצעת במערכת החינוך בירושלים הפרטה, במסגרתה גופים מתווכים מעסיקים מורים ומורות בתנאים פוגעניים.

מק"י – סניף תל-אביב

ביום ג', 14 ביוני, בשעה 19.30, באולם הגדה השמאלית, אחד העם 70

ההכרה במדינה פלסטינית

בין נתניהו, אובמה, והמהפכות בעולם הערבי
ערב פוליטי עם

עאידה תומא סלימאן

העורכת הראשית של היומון "אל-אתיחאד",
חברת הלשכה הפוליטית של מק"י

עשרות עובדות ועובדים במפעל "ניסן תעשיות רפואיות" בשדרות הפגינו בשבוע שעבר מול שערי המפעל, במחאה על סגירתו הצפויה.

מנהלי המפעל, המייצר ומספק כ-90% ממוצרי החבישה לבתי החולים ולקופות החולים בארץ, הודיעו לפני כחצי שנה על כוונתם לסגור אותו בשל קשיים כלכליים. עד כה, כל הניסיונות להציל את המפעל לא צלחו.

העובדים הניפו שלטים, עליהם נכתב: "105 מפוטרים = 427 נפשות בלי פרנסה", ו-"עמדנו בטילים, כעת אנו מושלכים". **זינה שפדוב**, יו"ר ועד העובדים, אמרה כי הפועלים ימשיכו במאבק, כדי למנוע את סגירת המפעל.

רוזה מלך, אחת מעובדות המפעל, אמרה: "יש לנו משכנתא לשלם, וילדים לפרנס", והתחננה: "תחשבו עלינו". חברתה, **מזל עקיבא**, אמרה שמדובר במפעל ייחודי בישראל, והביעה תקווה כי הממשלה תגיע להסדר שיימנע את סגירתו: "עברנו קסאמים, נעבור גם את זה".

יחד עם עובדים ממפעלים סמוכים, שהגיעו להפגנה כדי להביע את הזדהותם, נכח במקום גם ראש עיריית שדרות, **דוד בוסקילה**. לדבריו, אין להיכנע לאף גורם שמנסה לסגור את המפעל, שכן "המדינה זנחה את העיר באופן חד-משמעי, הן מבחינת תקצוב עירוני והן מבחינת תעסוקה".

בהתייחסו לסגירתו של מפעל ניסן בשדרות ופיטורי כל העובדות, תבע ח"כ **דב חנין** (חד"ש) לקבוע רשימה של יישובים בפריפריה שנקלעו למצוקה, ולגביהם תגובש תוכנית כוללת של תמיכה ממשלתית בתעסוקה ובפיתוח.

הפגנת עובדי חיפה כימיקלים

כמאה מעובדי חיפה כימיקלים, המנהלים שביתה ממושכת, הפגינו ב-31.5 בקרית מת"ם מול משרדי ההנהלה. המשטרה סירבה לאפשר לעובדים להפגין במקום, אך לאחר דין ודברים התקיימה ההפגנה הלוחמת. העובדים השותתים קראו קריאות רבות, וביניהן: "עובדים ולא עבדים", "לחם-עבודה".

בהפגנה השתתף **בנימין גונן**, לשעבר חבר הנהגת ההסתדרות מטעם מק"י וחד"ש, אשר מלווה את השביתה מיומה הראשון. בנאומו בפני הפועלים אמר גונן, שאחדותם של העובדים היא הערובה להשגת הניצחון במאבק. **עדנה זרצקי-טולדנו**, חברת מועצת העיר חיפה, הביאה את תמיכת פעילי חד"ש בעיר במאבק למען הסכם קיבוצי לכל.

ניצחון לעובדי זוהר בירוחם

250 עובדי מפעל זוהר קוסמטיקס (קרליין ירוחם לשעבר) מקבוצת אמיליה פיתוח, השיגו (1.6) את דרישותיהם בתום שלושה ימי שביתה בתמיכת ההסתדרות. במהלך השביתה חסמו העובדים את הכניסה למפעל והפסיקו כליל את העבודה. ההסכם בין ההנהלה לעובדים קובע, כי לא יפוטרו